

Barcode document

Onderwerp

Vaststelling van het bedrag voor de relatieve beschikbaarheid de NorNed-kabel 2014
14.1376.52 NorNed bonus malus 2014

Barcode

* 2 0 1 5 2 0 0 7 3 7 *

Reg.Nr

2015200737

**Autoriteit
Consument & Markt**

TenneT B.V.
De heer J. Dijckmans
Postbus 718
6800 AS ARNHEM

Den Haag,

20 FEB. 2015

Aantal bijlage(n): 1

Uw kenmerk:

Ons kenmerk: ACM/DE/2015/200737

Contactpersoon: Hempenius | Robert.Hempenius@acm.nl | (070) 722 21 94

Onderwerp: 14.1376.52 Vaststelling van het bedrag voor de relatieve beschikbaarheid de NorNed-kabel 2014

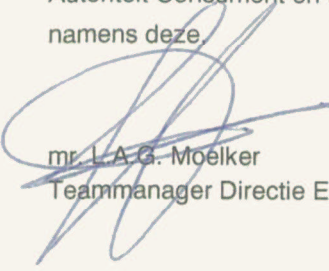
Geachte heer Dijckmans,

Met deze brief geeft de Autoriteit Consument en Markt (ACM) uitvoering aan het besluit met kenmerk 101783_2-76. Volgens dit besluit mag TenneT TSO BV. ieder jaar een voorstel doen voor het onttrekken dan wel het toevoegen van een bedrag aan de veilingopbrengsten. Dit bedrag wordt berekend aan de hand van de relatieve beschikbaarheid van de grensoverschrijdende gelijkstroomverbinding tussen Nederland en Noorwegen (NorNed-kabel).

ACM concludeert op basis van het voorstel van TenneT voor de relatieve beschikbaarheid van de NorNed-kabel in 2014 en de beoordeling door ACM van het voorstel dat TenneT een bonus van EUR 1.435.265 aan de veilingopbrengsten mag onttrekken. De bijlage bij deze brief bevat een onderbouwing van en een nadere toelichting op deze conclusie.

Bij een schriftelijke reactie verzoek ik u te verwijzen naar het nummer dat bovenaan deze brief als eerste bij 'onderwerp' staat vermeld. Ik vertrouw erop u hiermee naar behoren te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Autoriteit Consument en Markt
namens deze.

Mr. L.A.G. Moelker
Teammanager Directie Energie

**Pagina
1/1**

Muzenstraat 41 | 2511 WB Den Haag
Postbus 16326 | 2500 BH Den Haag
T 070 722 20 00 | F 070 722 23 55
info@acm.nl | www.acm.nl | www.consuwijzer.nl

1 Inleiding

1. Op 23 december 2004 heeft de rechtsvoorganger van de Autoriteit Consument en Markt (ACM), de directeur van de Dienst uitvoering en toezicht Energie (DTe), een besluit¹ (NorNed-besluit) genomen op de aanvraag van TenneT TSO B.V. (TenneT) tot het toestaan van de financiering van de landsgrensoverschrijdende gelijkstroomverbinding tussen Noorwegen en Nederland (NorNed-kabel) op grond van artikel 31, zesde lid, van de Elektriciteitswet 1998 (E-wet). DTe heeft onder toepassing van een aantal voorwaarden de aanvraag toegewezen. Naar de voorwaarden wordt gezamenlijk verwezen als de bonus/malus-regeling.
2. In deze regeling is een voorwaarde opgenomen met de strekking TenneT te stimuleren een zo hoog mogelijke capaciteit bij voortdurende aan de markt beschikbaar te stellen. Ter vervulling van de laatste voorwaarde bepaalt ACM jaarlijks het prikkelbedrag voor de relatieve beschikbaarheid. Met deze notitie stelt ACM het prikkelbedrag voor de relatieve beschikbaarheid voor het jaar 2014 vast.
3. De indeling van deze notitie is als volgt. Hoofdstuk 2 zet de gevolgde procedure uiteen. Hoofdstuk 3 beschrijft het juridische kader. In hoofdstuk 4 volgt het voorstel van TenneT en de beoordeling van het voorstel door ACM. Ten slotte sluit deze notitie in hoofdstuk 5 af met de conclusie.

2 Gevolgde procedure

4. Op 22 december 2014 heeft ACM het informatieverzoek TS-NN-15-01 per e-mail² aan TenneT verstuurd. Dit informatieverzoek bestaat uit invul- en auditinstructie. Met dit informatieverzoek geeft ACM uitvoering aan de bepalingen uit randnummers 110 tot en met 113 van het NorNed-besluit.
5. TenneT heeft op 30 januari 2015 per e-mail³ aan dit informatieverzoek voldaan middels een voorstel voor de bonus/malusregeling en voorzien van een controleverklaring van onafhankelijke accountant.

¹ Kenmerk 101783_2-76.

² Kenmerk 2014406761.

³ Kenmerk 2015300611.

3 Juridisch kader

6. In dit hoofdstuk beschrijft ACM de bepalingen die het juridisch kader vormen.
7. *Onder randnummers 110 tot en met 113 van het NorNed-besluit is het volgende bepaald over de prikkel om bij voortduring zoveel mogelijk van de gerealiseerde capaciteit beschikbaar te stellen:*

"Prikkel voor de beschikbaarheid van de kabel

110. De beschikbaarheid van de kabel voor de markt is een belangrijke factor voor de te behalen handelsmarge. TenneT gaat er in zijn aanvraag bij de berekeningen van de handelsopbrengsten vanuit dat de kabel gedurende elk kalenderjaar 95,62 % van de tijd beschikbaar is. TenneT heeft in zijn brief van 27 oktober 2004 aangegeven dat zelfs een minimale beschikbaarheid van 97 % mogelijk is. Indien een hogere beschikbaarheid gerealiseerd wordt, wordt de handelsmarge vergroot omdat over een groter aantal uren handel kan worden bedreven. Evenzo doet een lagere beschikbaarheid de te behalen handelsmarge verminderen.

111. TenneT kan de beschikbaarheid van de kabel beïnvloeden omdat TenneT samen met Statnett verantwoordelijk is voor het beheer en onderhoud van de kabel. Zowel de mate en aard van het onderhoud is hierbij relevant, alsmede de planning van voorzien onderhoud op momenten dat de gemiste handelsopbrengsten minimaal zijn. Tevens is van belang dat voorzien en onvoorzien onderhoud niet langer duurt dan strikt noodzakelijk, zodat de kabel weer snel voor de netgebruikers beschikbaar is.

112. Om deze reden neemt de directeur DTe in zijn besluit een bonus/malus-regeling met het oogmerk om TenneT te stimuleren om de kabelverbinding met Noorwegen volgens de voorgestelde planning operationeel te hebben, om de kabel optimaal voor de markt ter beschikking te laten komen en om tegelijkertijd de netgebruikers te beschermen voor het risico van een lagere technische beschikbaarheid dan 95,62 %.

113. Hierbij hanteert de directeur DTe een prikkelbedrag van EUR 400.000 per 1 % beschikbaarheid, hetgeen overeenkomt met geschatte jaarlijkse handelsopbrengsten voor de betreffende 1 % van de transportcapaciteit uitgaande van de door TenneT in de aanvraag geschatte mogelijke handelsopbrengsten. Hierbij stelt de directeur DTe een maximum te vergoeden of te behouden bedrag van EUR 1,2 miljoen per kalenderjaar. Genoemde bedragen worden jaarlijks geïnfleerd met de consumentenprijsindex."

8. In bijlage A van het NorNed-besluit is in randnummers 13 tot en met 18 bovendien het volgende bepaald over de vaststelling van het jaarlijkse prikkelbedrag als gevolg van de relatieve beschikbaarheid van de kabel:

"Voorwaarden omvattende een prikkel om de kabel optimaal voor de markt beschikbaar te

doen zijn

13. Indien de relatieve beschikbaarheid van de kabel in een kalenderjaar lager is dan 95,62 % van de in randnummer 10 van deze bijlage genoemde nominale capaciteit dan dient TenneT vanuit eigen middelen een bedrag ter grootte van het prikkelbedrag zoals gedefinieerd in de hiernavolgende randnummers aan de veilingopbrengsten toe te voegen.

14. Indien de relatieve beschikbaarheid van de kabel in een kalenderjaar hoger is dan 95,62 % van de in randnummer 10 van deze bijlage genoemde nominale capaciteit dan mag TenneT een bedrag ter grootte van het prikkelbedrag zoals gedefinieerd in de hiernavolgende randnummers inhouden op de veilingopbrengsten van de kabel in het betreffende jaar en deze aan zijn eigen middelen toevoegen.

15. De relatieve beschikbaarheid van de kabel in procenten, uitgaande van de nominale capaciteit van de kabel, wordt berekend door voor alle uren in een kalenderjaar het aantal megawatt transportcapaciteit tussen Nederland en Noorwegen te sommeren dat enerzijds aan marktpartijen beschikbaar komt op de hiertoe in het kader van marktkoppeling bestemde beurs én dat anderzijds daadwerkelijk voor het door marktpartijen gewenste transport ten behoeve van marktpartijen op het betreffende uur beschikbaar is, en deze som te delen door het product van de nominale capaciteit van de kabel en het aantal uren in het betreffende kalenderjaar.

16. Het prikkelbedrag is gelijk aan de absolute waarde van het verschil tussen de relatieve beschikbaarheid van de kabel en 95,62 %, vermenigvuldigd met EUR 400.000 per één procent en met een maximum van EUR 1.200.000 per kalenderjaar.

17. De in randnummers 13 tot en met 16 beschreven regeling omvattende de prikkel gaat in twee kalenderjaren na de datum van ingebruikname van de kabel en is van toepassing tot en met 31 december 2032. Indien de datum van ingang van de in dit randnummer genoemde prikkel niet op 1 januari valt geldt de genoemde regeling voor het eerste kalenderjaar naar evenredigheid van de tijd na inwerkingtreding voor dat kalenderjaar.

18. De verrekening van het prikkelbedrag vindt jaarlijks plaats over het voorafgaande kalenderjaar. TenneT doet daartoe aan de directeur DTe een voorstel voor het te verrekenen bedrag, inclusief onderbouwing en met een goedkeurende accountantsverklaring. TenneT dient dit voorstel in uiterlijk op 1 februari van elk jaar volgend op het kalenderjaar waarover het prikkelbedrag verrekend wordt."

9. Tot slot bevatten randnummers 19 en 20 bijlage A van het NorNed-besluit voorschriften betreffende force majeure:

"Force majeure

19. In het geval van force majeure ('overmacht') zullen de volgende voorwaarden gelden. TenneT is verplicht force majeure bij het intreden hiervan onverwijld schriftelijk aan de

directeur DTe te melden.

TenneT is gehouden al hetgeen redelijkerwijs van hem verlangd kan worden om de toestand van force majeure op te heffen en om de gevolgen daarvan te beperken.

In het geval van force majeure inzake de voorwaarden met betrekking tot kosten zullen de verminderingen bedoeld in randnummer 4 van deze bijlage voor het gedeelte dat te wijten is aan de force majeure buiten toepassing blijven.

In het geval van force majeure inzake de voorwaarden met betrekking tot oplevering zullen de verminderingen bedoeld in randnummer 6 van deze bijlage voor het gedeelte dat te wijten is aan de force majeure buiten toepassing blijven.

In geval van force majeure inzake de voorwaarden met betrekking tot bepaling van de nominale capaciteit zullen de verminderingen bedoeld in randnummer 11 van deze bijlage voor het gedeelte dat te wijten is aan de force majeure buiten toepassing blijven.

In het geval van force majeure inzake de voorwaarden met betrekking tot beschikbaarheid zullen de vergoedingsplichten bedoeld in randnummers 13 en 14 van deze bijlage voor het gedeelte dat te wijten is aan de force majeure buiten toepassing blijven.

Indien TenneT de in de randnummers 19 sub a en b van deze bijlage bedoelde voorwaarden niet nakomt, blijft het bepaalde in de randnummers 18 sub c tot en met f van deze bijlage buiten toepassing en zal aldus het in de randnummers 4, 6, 11, 13 en 14 van deze bijlage onverkort gelden.

20. *Onder force majeure wordt in ieder geval verstaan:*

het effect van terroristische aanslagen,

het effect van natuurrampen,

het effect van oorlogsituaties,

het effect van atoomreacties,

breuk van de kabel door van buiten komende krachten door scheepsankers en buiten het project vallende aanlegactiviteiten, die de aanleg en ingebruikname vertragen of de benutting van de kabel onmogelijk maken.”

10. In zijn besluit van 1 februari 2012⁴ heeft de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit, de rechtsvoorganger van ACM, de nominale capaciteit van NorNed vastgesteld op een waarde van 683,86 MW. De vaststelling van de nominale capaciteit van NorNed is een voorwaarde voor de vaststelling van de prikkels voor de relatieve beschikbaarheid.
11. Tevens heeft de rechtsvoorganger van ACM in randnummer 29 van bovengenoemde besluit het volgende met betrekking tot beperkingen in het Noorse AC net opgemerkt: “De Raad is van mening dat TenneT het beheer van het Noorse hoogspanningsnet door Statnett slechts in beperkte mate kan beïnvloeden. De redenen waarom beperkingen aan

⁴ Kenmerk 103894/17.

Noorse zijde hebben plaatsgevonden zijn tevens in het licht van het NorNed-besluit niet relevant voor de vaststelling van de nominale capaciteit. Bovendien is in het gegeven dat TenneT de bonussen en de malussen deelt met Statnett niet voorzien in het NorNed-besluit."

4 Beoordeling van het voorstel

12. In dit hoofdstuk beoordeelt ACM het voorstel van TenneT. De beoordeling valt in twee delen uiteen. Paragraaf 4.1 bevat het voorstel van TenneT. Paragraaf 4.2 bevat de beoordeling van ACM.

4.1 Het voorstel van TenneT

13. Bij de e-mail, d.d. 30 januari 2015, heeft TenneT een bijlage gevoegd met daarin het voorstel voor het prikkelbedrag, de berekening en een toelichting bij de verantwoorde cijfers. Uit dit voorstel volgt dat TenneT voornemens is een bonus van EUR 1.435.265 aan de veilinggelden te onttrekken.
14. TenneT geeft aan dat in de berekening van de beschikbare capaciteit en van het prikkelbedrag voor ieder uur een waarde is opgenomen. In 2014 was er gedurende 138 uur een lagere beschikbaarheid in verband met het jaarlijkse onderhoud van de NorNed-kabel. Op 19 maart 2014 was gedurende 24 uur een lagere beschikbaarheid door een storing. Deze 162 uur zijn meegenomen in de berekening van de prikkelbedragen tenzij er sprake was van force majeure. De gebruikte bron voor de beschikbaarheid van de <http://www.nordpoolspot.com/historical-market-data>.
15. Ten aanzien van 910 uur geeft TenneT aan dat, ten gevolge van beperkingen in het Noorse AC net, deze uren niet in de berekening meegenomen zijn. TenneT concludeert dat beperkingen in het Noorse AC net volgens het NorNed-besluit buiten de reikwijdte van de relatieve prikkel valt. TenneT verwijst tevens naar het besluit 103894/19.B1288, randnummer 29, waarin ACM bij de bepaling van de nominale capaciteit alleen die situaties meeneemt waar TenneT invloed op kan uitoefenen.
16. De nominale capaciteit voor het 2014 bedraagt 5.990.614 MW. De beschikbare capaciteit volgt uit de genoemde bron in randnummer 14 en komt op 6.018.600 MW. Hieruit volgt een relatieve beschikbaarheid van 100,4672%.
17. Schematisch wordt het voorstel van TenneT als volgt weergegeven:

Jaar	Beschikbare capaciteit (MW)	Nominale capaciteit (MW)	Realisatie (relatieve beschikbaarheid)	Norm	Berekende bonus/malus (€)	Maximum bedrag (€)	Inflatie correctie	Bonus/malus aangepast voor inflatie (€)
2014	6.018.600	5.990.614	100,4672%	95,62%	1.938.868	1.200.000	1,19605	1.435.265

18. Ten slotte stelt TenneT dat de gevraagde informatie, inclusief de berekening van de relatieve beschikbaarheid en van het prikkelbedrag voor het jaar 2014, is opgesteld in overeenstemming met de instructie van ACM en voorzien is van een goedkeurende controleverklaring van een onafhankelijke accountant.

4.2 De beoordeling

19. De beschikbaarheid van de NorNed verbinding wordt berekend door voor alle uren in een kalenderjaar het aantal megawatt te sommeren dat aan marktpartijen beschikbaar komt op de hiertoe in het kader van marktkoppeling bestemde beurs. De maximale beschikbare capaciteit over het gehele jaar 2014 zou 6.132.000 MW⁵ kunnen bedragen. Volgens openbare bronnen⁶ bedroeg de beschikbare capaciteit over het gehele jaar 2014 5.941.200 MW.
20. Over het verschil, 190.800 MW, geeft TenneT aan dat voor 910 uur er lagere beschikbaarheid waren in het Noorse AC net. Deze uren met lagere beschikbaarheid heeft TenneT niet meegenomen. Volgens ACM beroept TenneT zich terecht op hetgeen dat in besluit 103894 in randnummer 29 door haar rechtsvoorganger is uiteengezet. Dat is dat TenneT slechts in beperkte mate het beheer van het Noorse AC net kan beïnvloeden. ACM deelt de mening van TenneT dat deze uren met lagere beschikbaarheid niet meegenomen hoeven te worden. Ten aanzien van 138 uur met lagere beschikbaarheid door reguliere onderhoudswerkzaamheden en de storing over 24 uur geeft TenneT aan dat deze wel zijn meegenomen. Volgens ACM is dit correct.
21. Het product van de nominale capaciteit van de kabel en het aantal uren over geheel 2014 bedroeg 5.990.614 MW.⁷

Beoordeling berekening

22. De formule voor de berekening van het prikkelbedrag is gegeven in randnummer 16 van bijlage A van het NorNed-besluit:
*"Het prikkelbedrag is gelijk aan de absolute waarde van het verschil tussen de relatieve beschikbaarheid van de kabel en 95,62%, vermenigvuldigd met EUR 400.000 per één procent en met een maximum van EUR 1.200.000 per kalenderjaar."*⁸ De relatieve beschikbaarheid komt hiermee op 100,4672%, wat een berekende bonus van EUR 1.938.868 oplevert. Het prikkelbedrag is gemaximeerd op EUR 1.200.000.
23. Tenslotte wordt het prikkelbedrag voor inflatie gecorrigeerd berekend uit het quotiënt van deze prijsindex, gepubliceerd in de vierde maand voorafgaande aan het jaar t, en van deze

⁵ 1-01-2014 t/m 31-12-2014: 365 dagen * 24 = 8.760 uren. 8760*700 (maximale capaciteit) = 6.132.000 MW.

⁶ www.marktcoupling.com.

⁷ 1-01-2014 t/m 31-12-2014: 365 dagen * 24 = 8.760 uren. 8760* 683,86 (nominale capaciteit) = 5.990.614 MW.

⁸ Bonus / Malus = (((Cap beschikbaar / Cap nominaal)*100)- 95,62) * EUR 400.000,- * cpi

prijsindex, gepubliceerd in de zestiende maand voorafgaande aan het jaar t, zoals deze maandelijks wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek.⁹

5 Conclusie

24. ACM stemt in met het bonus-voorstel zoals door TenneT ingediend en stelt de prikkel voor de relatieve beschikbaarheid van de NorNed-kabel voor het jaar 2014 vast op een bonus van EUR 1.435.265.
25. TenneT mag bovengenoemd bedrag uit de veilingopbrengsten onttrekken.

717

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij het bestuur van de Autoriteit Consument en Markt, Juridische Zaken, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, het bestuur van de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de administratieve rechter.

⁹ Artikel 41b, lid 1d, van de E-wet.